

ת"פ 15126/01/19 - סאמי זאיד נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 15126-01-19 מדינת ישראל נ' זאיד

בפני כבוד השופט, סגן הנשיאה עמית פרייז
מבקש/ נאשם סאמי זאיד ע"י עו"ד עמית פרנטי
נגד מדינת ישראל
משיבה/ מאשימה ע"י שלוחת תביעות כפ"ס

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב האישום מחמת טענת הגנה מן הצדק. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ואיומים.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 4/7/17 הגיעו שני שוטרים לאירוע אחר בעיר כפר קאסם. בעת שניסו השוטרים לאתר בית, הגיע הנאשם יחד עם אחר למקום, על אופניים חשמליים, כאשר הנאשם רוכב. בהמשך נסע הנאשם, במהירות, לכיוונו של אחד השוטרים, והשוטר זז הצידה בכדי למנוע את פגיעת האופניים בגופו. מיד לאחר מכן איים הנאשם על השוטרים, ונסע מן המקום. בהמשך חזר הנאשם רגלית למקום ואיים שוב על השוטרים. משהודיעו לו השוטרים כי הוא מעוכב לתחנת המשטרה, החל הנאשם לאיים ולקלל את השוטר. כאשר השוטרים הודיעו לנאשם על מעצרו, הוא השתולל והתנגד למעצר. בהמשך, בנסיעה בניידת, איים הנאשם על השוטרים פעם נוספת. בתחנת המשטרה בכפר קאסם ביקשו השוטרים לאזוק את הנאשם, אך הוא התנגד לכך והשתולל.

השתלשלות העניינים

ביום 14/7/17 הנאשם נחקר אודות האירוע. במסגרת חקירתו הנאשם העלה טענות באשר לאלימות אותה הפעילו השוטרים כלפיו בשלבים שונים של האירוע.

טענות הנאשם הועברו לעיון מח"ש. בתיק החקירה נמצא מזכר שנכתב בחודש נובמבר 2017 על ידי מזכירת מח"ש לתובע במאשימה, ובו נכתב כי תיק המח"ש נגנז עקב זניחתה של התלונה. למזכר זה צורף מזכר נוסף שכותרתו: "שיחת טלפון כתחליף למשלוח דואר רשום בהיעדר כתובת". במזכר הנוסף נכתב כי ביום 6/8/17 התקשר מאן דהוא (לא מצוין שם עורך המזכר) לנאשם ולא היה מענה.

בחודש ינואר 2019 הוגש כתב האישום בתיק זה.

ביום 29/9/19 פנה ב"כ הנאשם למח"ש בבקשה לפתוח את התיק מחדש, וביום 8/10/19 התקבל מענה ממח"ש לפיו התיק נפתח מחדש. ביום 27/10/19 נגבתה גרסת הנאשם במח"ש, ומעבר לכך לא נעשו פעולות חקירה נוספות.

ביום 24/3/20 הוצא מכתב מענה ממח"ש לב"כ הנאשם, לפיו **"נסיבות העניין בכללותן אינן מצדיקות המשך חקירה פלילית, שכן מדובר באירוע אשר ההליך הפלילי איננו מהווה מסגרת מתאימה לבירורו"**. בהמשך אותו מסמך נכתב כי באפשרות הנאשם לערור על ההחלטה בפני המשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים), כאשר את הערר ניתן להגיש באמצעות מח"ש תוך 60 יום מקבלת ההחלטה.

על ההחלטה לא הוגש ערר.

דיון והכרעה

אין מחלוקת כי טרם הגשת כתב האישום התקבל מזכר ממח"ש המלמד על גניזת תיק מח"ש. טענות ב"כ הנאשם מופנות נגד התנהלות מח"ש והחלטתה לגנוז את התיק, מבלי שביצעה את פעולות החקירה הנדרשות בעניין, ואף לא התאמצה יתר על המידה לאתר הנאשם. לפיכך טוען ב"כ הנאשם להגנה מן הצדק נוכח קיום אכיפה בררנית בין הנאשם לבין השוטרים.

הנוהל לפיו יש לוודא סיום חקירת מח"ש (או לקבל "אישור שפיטה" כאשר זו עדיין פתוחה) טרם הגשת כתב אישום, אינו קבוע בחקיקה ראשית או בחקיקת משנה, אלא בהנחיה 2.18 להנחיות פרקליט המדינה. בסעיף 4.3 להנחיה נקבע כי: **"התובע ישהה את קבלת ההחלטה בתלונה המקבילה נגד האזרח עד אשר תתקבל החלטה במח"ש ביחס לטענות שהועלו נגד השוטר"**. תכלית ההנחיה מוגדרת בסעיף 2: **"תכלית ההנחיה לאפשר תיאום בין רשויות האכיפה ולמנוע מצב שבו ביחס לאותו אירוע יתנהלו שני הליכים מקבילים ברשויות אכיפה שונות, מצב שעלול להסתיים בדיבור של הרשות בשני קולות, ובהמשך אף עלול להביא להחלטות שיפוטיות סותרות ולתקלות"**.

ההנחיה מהווה נוהל פנימי המסדיר את עבודת גורמי התביעה מול מח"ש, ואין בהפרתה של ההנחיה, כמו כל הנחיה פנימית אחרת בתביעה, בכדי לבסס טענה של הגנה מן הצדק באופן המצדיק את ביטולו של כתב האישום, אלא במקרים חריגים.

בע"פ (מחוזי חיפה) 10726-01-11 **מדינת ישראל נ' קנדרו** (ניתן ביום 24/3/11), אף נקבע כי יצירת זיקה מיידית בין קיום הליך פלילי לבין אי ביצוע חקירה במח"ש עשויה ליצור בעיות אשר מן הראוי למנוע אותן, בעיקר תמריץ לתלונות שווא כנגד שוטרים.

על אחת כמה וכמה, כאשר בענייננו, בטרם הגשת כתב האישום, המאשימה פעלה בהתאם להנחיה. רק לאחר שהיא קיבלה את המזכר המלמד על סגירת תיק המח"ש, היא הגישה את כתב האישום. ודוק, הסמכות להורות על סגירת התיק נתונה למח"ש, ועל כן המאשימה אינה מוסמכת לבחון מהותית החלטה זו, ועליה להסתפק בעצם קיומה. לאור המפורט לעיל, נראה כי בהתנהלות המאשימה בהגישה את כתב האישום לא נפל כל פגם.

הדרך הנכונה לתקוף את החלטת מח"ש לסגור את התיק נגד השוטרים היא על ידי הגשת ערר, כאמור במענה ממח"ש לפניית ב"כ הנאשם. ב"כ הנאשם פעל אמנם מול מח"ש בכדי לפתוח את התיק מחדש, אולם הדבר נעשה שלא טרם הגשת כתב האישום אלא לאחר מכן, כאשר אין כל הוראה בהנחיה לעיל בדבר ביטול כתב האישום עקב פתיחה מחדש של חקירה במח"ש. מעבר לכך, בסופו של דבר החליטה מח"ש לסגור את התיק נגד השוטרים. משום מה לא הוגש כל ערר על כך, ואין מקום שהתיק הפלילי שהוגש נגד הנאשם יהווה מסגרת טיעון חליפית לכך.

למעלה מהנדרש ייאמר, כי אי ביטולו של כתב האישום לא יוביל לפגיעה חריפה ובלתי הפיכה בנאשם, באשר לטענותיו כלפיו השוטרים. ככל שהתיק יגיע לשלב של שמיעת ראיות, בית המשפט ישמע את כלל העדויות, לרבות אלו של הנאשם, ככל שיבחר להעיד. במצב דברים זה, ככל שבית המשפט יקבע כממצא שהשוטרים נקטו ללא הצדקה שבדין באלימות כלפי הנאשם, הדבר עשוי בהחלט להוביל לבדיקה מהותית מחודשת של מח"ש כנגד השוטרים.

הנה כי כן, מלכתחילה הגשת כתב האישום כנגד הנאשם בהתקיים טענותיו נגד מעשי השוטרים באירוע, לא היתה בסטיה מההנחיה הפנימית בתביעה. אף אם היה מתברר כי התקיימה סטיה שכזו, הרי שרק במקרים חריגים יש בכך בכדי להביא לביטול כתב האישום. בנוסף, הנאשם לא מיצה זכויותיו כמתלונן באשר לטיפול מח"ש בעניינו. ולבסוף, קיום ההליך הפלילי לא ימנע ממנו להמשיך ולברר טענותיו בעתיד. נוכח כל אלה, אין לקבל את הטענה המקדמית בדבר ביטול כתב האישום.

בשולי הדברים יוער כי ב"כ הנאשם התייחס בטיעונו לתיקון שנעשה בחודש אוגוסט האחרון בהנחיה שצוינה. תיקון זה בוצע על ידי המשנה לפרקליט המדינה, בתקופה שבה טרם מונה פרקליט מדינה חדש. ככזה, התיקון טעון אישור פרקליט המדינה, לאחר שזה ימונה. אף אם נתעלם מאפיון זה של התיקון, ואף אם נתעלם מכך שהתיקון נעשה לאחר השתלשלות העניינים בה עסקין (לרבות לאחר סגירתו המחודשת של תיק המח"ש), הרי שבחינת הגשת כתב האישום בענייננו גם בהתאם לנוסח התיקון, היתה מובילה בסופו של דבר לאותה תוצאה אליה הגעתי לעיל.

סוף דבר, הבקשה לביטול כתב האישום- נדחית.

המזכירות תעביר בהקדם הניתן עותק מההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ח' חשוון תשפ"א, 26 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.

